

Pla docent

**10.574 - PRC1-Psicologia del treball i les
organitzacions**

set. 18 feb. 19 | Crèdits: 9.0

Professor responsable de l'assignatura	Beatriz Sora Miana
Professors col·laboradors	Carme Guirao Pérez

Índex

Presentació

Descripció

Objectius i competències

Continguts

Recursos

Consulta de la bibliografia disponible a la biblioteca

Recursos d'aprenentatge i eines de suport

Bibliografia i fonts d'informació

Metodologia

Avaluació

Informacions sobre l'avaluació a la UOC

Consulta del model d'avaluació

Avaluació continuada

Avaluació final

Dates clau

Presentació

Descripció

El Pràcticum es desglossa en dues assignatures troncales de 2º cicle, de 9 crèdits (90) cada una, mitjançant les quals els alumnes poden desenvolupar les seves competències professionals. Tant les relacionades amb cadascun dels camps d'aplicació contemplats en el Pla d'Estudis de Psicologia com, també, les corresponents al camp de la recerca en Psicologia. Dins el marc de desplegament del Pla d'Estudis, el Pràcticum I és la primera part de les assignatures de Pràcticum, que es completa amb el Pràcticum II, que tindrà les mateixes característiques i pot tenir continuïtat en termes de continguts, tot i que cal tenir en compte que són assignatures independents.

Tant en el Pràcticum I, com en el Pràcticum II, es pretén que l'estudiant entengui que els conceptes de les diferents assignatures conflueixen en situacions reals d'intervenció o de recerca. Atès que les assignatures de pràcticum estan plenament orientades a la professionalització, es recomana que es cursi en el tram final de la llicenciatura.

Tal com queda reflectit en la guia de pràcticum[1], s'ofereixen dues modalitats diferents: pràcticum recerca i pràcticum extern. En el pla docent que es presenta a continuació es descriuen amb detall les característiques i el desenvolupament, al llarg del semestre, del pràcticum II de psicologia del treball i les organitzacions.

[1] Es troba penjada en format WEB a l'apartat de Recursos de l'aula de pràcticum

Objectius i competències

Els principals objectius del practicum són:

Ser capaç d'aplicar els coneixements teòrics adquirits al llarg dels estudis, i al mateix temps veure quines són les metodologies emprades per part d'un/a psicòleg/oga en els diferents camps d'aplicació.

- Aprendre el saber fer i el saber estar en cada context específic de treball.
- Conèixer i saber aplicar els principis ètics-professionals dels/de les professionals de la psicologia.
- Conèixer les habilitats, actituds i funcions pròpies de la tasca professional del/de la psicòleg/a en el camp d'aplicació escollit
- Ser capaç de dissenyar un pla de treball i portar-lo a terme.

Al finalitzar cadascun dels practicums s'haurà d'elaborar un informe final de pràcticum que demostrï que l'estudiant ha assolit el nivell d'aprenentatge necessari i el grau de professionalització requerit.

Els objectius específics a desenvolupar pel practicum de psicologia del treball i les organitzacions estan en funció de l'organització i / o departament on es desenvolupi el pràcticum. Tot i així, s'espera que l'alumne realitzi una progressió clara pel que fa a:

- nivell d'anàlisi de la situació
- possibilitat de proposar intervencions fonamentades teòricament
- nivell de realització d'informes i presentacions com a conclusió del projecte de practicum.

Competències bàsiques

- Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Competències transversals

- Actuar de forma ètica i d'acord amb el codi deontològic de la professió en les activitats relacionades amb la seva actuació professional

Adaptar-se al entorn, la funció o el context, i afrontar noves funcions i responsabilitats i generació de processos de canvi.

- Aplicar de forma crítica i reflexiva els coneixements, habilitats i valors en els diferents llocs de treball que s'ocupin.
- Buscar i gestionar dades i materials d'investigació, sent flexible i mostrant respecte i discreció en l'ús de dades que afectin a persones, grups i institucions.
- Considerar diferents perspectives sobre els temes o problemes en què es treballi, avaluar-los críticament, fonamentar les conclusions i prendre decisions.
- Interpretar el contingut i l'abast de la informació rebuda o demanada, oralment o per escrit, i el tractament que cal donar-li segons la naturalesa del fet que es tracti.
- Realitzar judicis i valoracions crítiques argumentades.
- Reconèixer, comprendre i respectar la complexitat de la diversitat multicultural.
- Ser sensible a les necessitats i expectatives dels altres, als contextos i a la influència que en ells s'exerceix.
- Treballar de forma autònoma i responsabilitzar-se del propi aprenentatge i del desenvolupament d'habilitats.

Competències específiques

- Analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.
- Usar els coneixements teòrics i els avenços de la psicologia com a marc de referència per analitzar, comprendre i explicar el comportament de les persones, grups, comunitats i organitzacions.
- Formular i contrastar hipòtesis sobre les demandes i les necessitats dels destinataris i sobre la investigació.
- Valorar, contrastar i prendre decisions sobre l'elecció dels models, teories, instruments i tècniques més adequades en cada context d'avaluació i intervenció.
- Aplicar tècniques per recollir informació sobre l'estudi del funcionament dels individus, grups o organitzacions.
- Analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació psicològica.
- Mostrar flexibilitat, respecte i discreció en la comunicació i l'ús dels resultats obtinguts de les avaluacions psicològiques a les persones o grups.
- Definir els objectius i dissenyar el pla d'intervenció en funció del propòsit de la mateixa en grups, comunitats i organitzacions.
- Elaborar i redactar informes tècnics i científics sobre els resultats de l'avaluació, la recerca o els serveis sol·licitats, tenint en compte el codi ètic i deontològic de la professió.

Resultats d'aprenentatge

- Adquirir i consolidar coneixements i habilitats.
- Aprendre el rol del professional de la Psicologia.
- Conèixer i assimilar dinàmiques que facilitin la seva futura inserció professional.
- Conèixer un entorn professional on desenvolupar la pràctica de la psicologia en relació amb el camp d'aplicació escollit.
- Desenvolupar recursos per treballar conjuntament amb equips multidisciplinaris des de la perspectiva de la psicologia.

Continguts

El desenvolupament d'un practicum implica: a) la realització d'unes hores de practiques presencials en una organització i b) l'elaboració i discussió de les experiències i informacions que es deriven d'aquestes pràctiques amb els companys de l'aula de practicum i el consultor de l'assignatura.

Així els continguts d'un practicum estàndard en l'entorn del treball i les organitzacions són els següents:

- arribada a l'organització i presa de contacte
- inclusió en un o més projectes dels que s'estan desenvolupant en l'equip o iniciació d'un projecte nou
- realització de les hores de pràctiques presencials en el centre de pràctiques

Paral·lelament, a l'aula, s'anirà fent seguiment i discussió de cada practicum mitjançant els diaris de camp. El practicum finalitzarà amb la realització d'una memòria final i una presentació de resultats.

Recursos

Consulta de la bibliografia disponible a la biblioteca

- Amadeo, Imma (2004). Curs pràctic de redacció / Imma Amadeo, Jordi Solé. Barcelona : Columna, 2004
ISBN: 8466404848
- Bataller, Alfons (2010). La Gestió de projectes / Alfons Bataller. Barcelona : Editorial UOC, 2010
ISBN: 9788497888769
- Cassany i Comas, Daniel (2002). La Cuina de l'escriptura / Daniel Cassany. Barcelona : Empúries, 2002
ISBN: 8475969135
- Coromina i Pou, Eusebi (2000). El Treball de recerca : procés d'elaboració, memòria escrita, exposició oral i recursos / Eusebi Coromina, Xavier Casacuberta, Dolors Quintana. Vic : Eumo, 2000
ISBN: 8476025963
- Eco, Umberto (2001). Cómo se hace una tesis : técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura / Umberto Eco [traducción: Lucía Baranda y Alberto Clavería Ibáñez]. Barcelona : Gedisa, cop. 2001
ISBN: 8474328969
- Sierra Bravo, Restituto (1999). Tesis doctorales y trabajos de investigación científica : metodología general de su elaboración y documentación / R. Sierra Bravo. Madrid : Paraninfo, cop. 1999
ISBN: 8428320527
- (1998). Text i gramàtica : teoria i pràctica de la competència discursiva / Maria Conca... [et al.]. Barcelona : Teide, 1998
ISBN: 8430774637
- (2003). The Chicago manual of style. Chicago : University of Chicago Press, cop. 2003

ISBN: 0226104036

- Walker, Melissa (2000). Cómo escribir trabajos de investigación / Melissa Walker. Barcelona : Gedisa, 2000

ISBN: 8474327245

Recursos d'aprenentatge i eines de suport

L'estudiant trobarà a l'aula virtual el **document de guia de practicum de psicologia** en format web i aquells materials que el consultor consideri d'interès en funció de la tipologia del treball que inicia. L'equip de consultors indicaran en cada moment on i quan adreçar-se a aquest espai.

Els consultors podran proporcionar, quan es requereixi:

- Literatura especialitzada i referenciada pel consultor/a sobre la temàtica específica d'elaboració del pla de treball, per l'informe o memoria de practicum (veure detalls en el document guia de practicum).
- Materials de referència per la recollida de dades als centres i/o a arxius o centres de recursos especialitzats en la temàtica del projecte, etc.

Dues referències generals per resoldre dubtes sobre la gestió de RRHH en les organitzacions són:

Dolan, Simon L.; Valle Cabrera, Ramón; Jackson, Susan E. & Schuler, Randall S. (2003). La gestión de los Recursos Humanos. Madrid: McGraw-Hill.

Gomez-Mejia, L., Balkin, D. y Cardy, R. (2001). Organización y gestión de RRHH. Madrid: Prentice Hall.

Bibliografia i fonts d'informació

En aquesta assignatura els materials a utilitzar com a font d'informació i fonamentació teòrica són **tots** els de les assignatures relacionades amb el camp d'aplicació del treball i les organitzacions que els alumnes han hagut de fer prèviament o simultània a la realització del practicum.

A més, en l'espai de recursos hi ha una sèrie de links a la biblioteca relacionats amb l'àmbit de la psicologia del treball i les organitzacions.

Metodologia

L'estudiant ha de realitzar un treball regular i progressiu amb el/la tutor/a extern/a del centre o en el grup de recerca al que estigui adscrit per cursar el practicum, i a l'aula virtual del Campus juntament amb el seu/seva consultor/a.

El treball regular i progressiu durant el semestre implica:

1. Dissenyar un projecte de practicum seguint els punts indicats en el document guia de practicum de psicologia.
2. Realitzar les activitats presencials al centre o grup de recerca. Un mínim de 90 hores (se'n poden fer moltes més segons la disponibilitat de l'estudiant i del/de la tutor/a del centre).
3. Elaborar un diari de camp sobre les activitats realitzades presencialment, seguint les indicacions del vostre consultor (Veure Annex 1: Guia per l'elaboració del Diari de camp al centre)
4. Presentar una memòria final de practicum seguint l'esquema proposat i els aspectes a tenir en compte en l'apartat d'avaluació de la guia de practicum de psicologia.
5. Presentació del projecte en el campus vital.
6. Discussió entorn els informes presentats pels companys i companyes pautada pel consultor/a.
7. Realització d'una activitat que impliqui un coneixement compartit entre els estudiants.

A més a més es tindrà en compte:

a) Ús dels espais del Campus :

- **Tauler del Professor:** serveix perquè els consultors/es facin comunicacions generals i donin orientacions bàsiques a tot el grup.
- **Fòrum:** Espai fonamental de treball compartit, permet intercanviar punts de vista, compartir dificultats i orientar el treball conjuntament amb companys i companyes de consultoria respecte de temes comuns com per exemple la revisió de la literatura, el disseny metodològic i la redacció dels apartats del projecte, entre d'altres.
- **Debat:** es desenvoluparan les activitats que oportunament indiqui el/la consultor/a des de l'aula.

b) El seguiment individualitzat

El personal de consultoria orientarà l'estudiant en aquells aspectes que millor s'ajustin als seus interessos, necessitats, dedicació i estil i ritme de treball, així com del procés d'elaboració de l'informe.

En la valoració del resultat final es recomana un contacte regular -a la bústia personal- amb el consultor/a perquè pugui disposar d'una informació continuada del procés.

En l'espai de comunicació de l'aula apareixen dues bústies transversals comunes en totes les aules de Pràcticum.

- **FAQ i informació:** és l'espai que la coordinació dels Estudis utilitzarà per fer arribar informacions a tots els estudiants.
- **Comentaris i suggeriments:** és l'espai que tots els estudiants podran emprar pel tal de fer arribar els seus comentaris i suggeriments en referència al pràcticum.

Annex 1: Guia per l'elaboració del *Diari de camp* al centre

1. Descripció del centre i descripció del lloc i la distribució de l'espai on tu realitzes concretament la teva feina. (Optativament podeu aportar fotos, mapes, croquis etc.)
2. Dedicació (hores) diària a les tasques que hi porteu a terme i a la sociabilitat amb la gent amb la qual us hi relacioneu.
3. Descripció de la gent amb la qual treballes, tant del teu tutor/a com de la resta de gent amb la qual hi tens relació directa i indirecta de col·laboració. Tot tenint en compte la teva relació amb tots i cadascú.
4. Descripció de com es desenvolupa l'activitat habitual al centre i dels hàbits de treball del teu tutor/a i dels rols i tasques que tu assumeixes. Esmenta si reps pautes precises, indicacions directes o línies generals per tal de desenvolupar la teva feina.
5. Explica la teva impressió/reflexió sobre la teva pròpia tasca, en termes de l'aportació que fas en assolir els objectius del centre.
6. Explica la teva reflexió sobre com valoren la seva feina i las seves aportacions al centre, la resta de persones amb les quals t'hi relaciones. (Per exemple: si hi ha alguna persona que funciona com a referent clau de com s'ha de fer la feina ben feta, si es refereixen a la seva activitat amb alguna paraula específica, quina actitud mostren, què entenen per "ser un/a bon/a professional" etc.)

Recorda que aquesta informació t'ajudarà a elaborar el teu informe final, que ajudarà el/la consultor/a a donar-te ajut i consell específic i personalitzat en tot moment i que ajudarà a la Comissió de Pràcticum a tenir un context per tal de realitzar la valoració del teu Pràcticum. **També és important recordar que només és una guia i que tant el teu consultor/a com tu podeu afegir o suprimir punts d'acord amb les vostres necessitats/criteris específics.**

A més a més, tu ja has cursat l'assignatura de **Fonaments psicosocials del comportament humà** i la feina que vas fer et pot servir com un bon punt de referència a l'hora de decidir com elaborar el teu diari de camp, quina informació podria ser rellevant i quin grau d' exhaustivitat cal aconseguir d'acord amb el projecte de pràcticum que hauràs pactat amb el/la teu/va consultor/a.

Avaluació

Informacions sobre l'avaluació a la UOC

La Normativa acadèmica de la UOC disposa que el procés d'avaluació es fonamenta en el treball personal de l'estudiant i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis fets.

La manca d'originalitat en l'autoria o el mal ús de les condicions en què es fa l'avaluació de l'assignatura és una infracció que pot tenir conseqüències acadèmiques greus.

L'estudiant serà qualificat amb un suspens (D/0) si es detecta manca d'originalitat en l'autoria d'alguna activitat avaluable (pràctica, prova d'avaluació contínua (PAC) o final (PAF), o la que es defineixi al pla docent), sigui perquè ha utilitzat material o dispositius no autoritzats, sigui perquè ha copiat textualment d'internet, o ha copiat d'apunts, de materials, de manuals o d'articles (sense la citació corresponent), d'altres estudiants, o per qualsevol altra conducta irregular.

La qualificació de suspens (D/0) en les qualificacions finals d'avaluació contínua pot comportar l'obligació de fer l'examen presencial per a superar l'assignatura (si hi ha examen i si superar-lo és suficient per a superar l'assignatura segons indiqui el pla docent).

Quan aquesta mala conducta es produeixi durant la realització de les proves d'avaluació finals presencials, l'estudiant pot ser expulsat de l'aula, i l'examinador farà constar tots els elements i la informació relatius al cas.

D'altra banda, aquesta conducta pot donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i l'aplicació, si escau, de la sanció que correspongui.

La UOC habilitarà els mecanismes que consideri oportuns per a vetllar per la qualitat de les seves titulacions i garantir l'excel·lència i la qualitat del seu model educatiu.

Consulta del model d'avaluació

Aquesta assignatura només es pot superar a partir de l'avaluació contínua (AC), nota que es combina amb una nota de pràctiques (Pr) per a obtenir la nota final de l'assignatura. No es preveu fer cap examen final o prova de validació presencial. La fórmula d'acreditació de l'assignatura és la següent: AC + Pr.

Opció per superar l'assignatura: AC + Pr

Final d'assignatura = Final Continuada (FC)= AC+Pr

AC = 50%

Pr = 50%

Notes mínimes:

Pr = 5.0

AC = 5.0

En cas de no assolir la nota mínima a la Pr, la nota obtinguda en la fórmula correspon a l'obtinguda a la Pr

Avaluació continuada

El Pràcticum II s'avaluarà mitjançant els criteris establerts pels membres de la Comissió de pràcticum dels Estudis de Psicologia d'acord amb les directrius de la conferència de Vicedecans de pràcticum de les

facultats de Psicologia de l'Estat Espanyol i tenint en compte les característiques del model pedagògic de la UOC.

El sistema d'avaluació es basa en un sistema on els principals actors del pràcticum (alumne, tutor/a-extern/a i consultor/a) avaluen i són avaluats. Per tant, tindrem les següents valoracions:

Valoració que realitza l'estudiant respecte el pràcticum

Valoració que es realitza sobre l'estudiant : per part del personal de consultoria i per part del tutor/a extern/a.

Tanmateix, la reproducció total o parcial de treballs d'altres persones, així com la bibliografia no referenciada es considerarà plag i suposarà la no superació de l'assignatura.

MEMÒRIA FINAL

La memòria final a d'incloure els següents apartats:

1. Resum (en català, castellà i en anglès opcionalment)

2. Introducció

3. Descripció del centre

Característiques principals

Història

Òrgans de funcionament

Trets bàsics de la pràctica del centre

4. Descripció de l'activitat realitzada

Raons de l'elecció i pertinença

Marc teòric

Informació bàsica i materials

Agents implicats

Metodologia i procediments

Activitats

Temporització

Avaluació de seguiment i resultats

5. Discussió

6. Conclusions i prospectiva

7. Valoració crítica

8. Referències bibliogràfiques

9. Annexos

10. Bibliografia

En l'apartat criteris d'avaluació de la guia de pràcticum estan detallats cadascun dels apartats així com els documents annexes per tal de poder realitzar les avaluacions.

- A la memòria final presentat es tindrà en consideració que el text no sigui esquemàtic.
- Tanmateix, la redacció haurà de reflectir un estil tècnic i acadèmic, i no pas col·loquial, de forma que no es donin per suposades informacions rellevants per a la comprensió del projecte.
- Finalment, es valorarà la capacitat de síntesi i la correcta organització de les fases o parts del text, així com la distribució adequada de les informacions en cadascuna d'aquestes parts o fases.

CONDICIONS DE LLIURAMENT DE LA MEMÒRIA FINAL

Condicions de lliurament de l'informe de Practicum

La memòria s'ha de lliurar electrònicament al consultor o la consultora de l'aula. Ha de tenir entre 30 i 40 pàgines (sense comptar els annexos) i amb les següents especificacions:

Format: Word

Lletra: Times New Roman 12

Interlineat: Simple

Nota: Es proposa un disseny de pàgina que inclogui encapçalament (nom alumne i data) i peu de pàgina (numeració de la pàgina). Guardeu l'arxiu posant: PRACTICUM 2_Cognom1_Cognom2_Nom.doc.

Cal considerar que en l'avaluació final de l'assignatura es donarà molt pes al document Memòria final atès que s'entén com la culminació del treball realitzat durant tot el semestre. Això significa que encara que la nota obtinguda en el procés d'avaluació continuada sigui satisfactòria, si es considera

que la memòria no s'ajusta als criteris d'avaluació exposats, la qualificació final pot reflectir aquesta valoració negativa. Per tant, s'ha de considerar que el fet d'haver obtingut, per exemple, una A a l'avaluació continuada no garanteix aquesta mateixa qualificació en el projecte, sinó que aquest té un pes específic, ja que ha d'integrar els coneixements obtinguts a partir de la intervenció.

Al final del semestre els i les estudiants que hagin superat l'assignatura rebran les indicacions perquè, de forma optativa, -sempre que estigui avalat prèviament per la Comissió de pràcticum dels Estudis de Psicologia i el consultor- puguin iniciar el procés de presentació del seu projecte a la biblioteca virtual.

Conjuntament amb la memòria final s'ha de lliurar una presentació resum del projecte en powerpoint o similar, que reculli els aspectes més importants del practicum des dels objectius fins els resultats.

certificat de presencialitat

El certificat de presencialitat l'envia el centre de pràctiques per correu electrònic a la consultora de l'assignatura.

La Normativa Acadèmica de la UOC disposa que el procés d'avaluació dels estudiants es fonamenta en el treball personal i pressuposa l'autenticitat de l'autoria i l'originalitat dels exercicis realitzats. Per poder valorar l'evolució de l'aprenentatge dels estudiants és indispensable que els seus treballs o exercicis siguin originals, elaborats de manera individual, i que demostrin la comprensió i la reflexió realitzada respecte als continguts de la matèria. Les PAC i PF que no respectin aquesta premissa bàsica, seran qualificades amb un suspens (D / 0), obtenint aquesta mateixa qualificació com a qualificació final de l'AC o de la PF, atès que farien impossible l'avaluació en termes d'aprenentatge de l'estudiant. Per tant, si es detecta la manca d'originalitat en l'autoria d'alguna PAC o PF, ja sigui perquè s'hagi utilitzat material o dispositius no autoritzats, material extret d'Internet, o copiat textualment d'apunts, materials, manuals o articles (sense la corresponent citació), o d'un altre estudiant, o per qualsevol altra conducta irregular, la PAC o la PF es qualificarà amb un suspens (D / 0). La qualificació de suspens (D) en l'AC comportarà l'obligatorietat de realitzar l'EX presencial (si n'hi ha) per superar l'assignatura. Així mateix, en la mesura que aquestes conductes constitueixen una infracció de la Normativa de Drets i Deures dels Estudiants, poden donar lloc a la incoació d'un procediment disciplinari i la sanció corresponent.

Avaluació final

En aquesta assignatura no hi ha validació ni examen final, només es pot cursar amb avaluació continuada.

Dates clau

Activitats avaluables

Títol	Inici / Enunciat	Lliurament	Solució	Qualificació
Projecte de practicum	19/09/2018	30/09/2018	-	-
DC1	01/10/2018	14/10/2018	-	-
DC2	15/10/2018	28/10/2018	-	-
DC3	29/10/2018	11/11/2018	-	-
DC4	12/11/2018	25/11/2018	-	-
Activitat coneixement compartit	26/11/2018	24/12/2018	-	-
Memoria final	25/12/2018	09/01/2019	-	-